

Средно училище "Панайот Волов"
гр.Каспичан
ул."Мадарски конник" 99

УТВЪРДИЛ:

Дарина Драганова

Директор на СУ „Панайот Волов"

гр. Каспичан

ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

2025/ 2026

учебна година

ПРИЕТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ №16/10.09.2025 ГОДИНА

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Основание за разработване на програмата

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния процес е разработена на основание чл.19 от Наредба за организацията на дейностите в училищното образование.

Редът, условията и начинът на сформирането и организирането на полуинтернатните групи в училищата се осъществява съгласно чл.18 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование

1.2. Цел на програмата

Целта на програмата е да се регламентират условията и редът за провеждане не целодневната организация на учебния процес за учениците от I до VII клас в СУ „Панайот Волов", община Каспичан с оглед подобряване на качеството на образованието.

1.3. Предназначение на програмата

Програмата е предназначена за подпомагане на разработването на училищните програми за целодневна организация на учебния процес в СУ „Панайот Волов" в съответствие с тяхната специфика и конкретни потребности. Програмата включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдих и физическа активност в полуинтернатните групи в СУ „Панайот Волов", като обхваща както техните различия, така и общите им характеристики, предвид постигане на качествен образователно-възпитателен процес.

2. ИЗИСКВАНИЯ

2.1. Организация на дейностите в групите за целодневна организация (ГЦО)

Групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условията и ред, определени с държавния образователен стандарт за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 1 септември

След 1 септември ученици могат да допълват групите за целодневна организация на учебния ден до броя на свободните места.

В част от часовете по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и по занимания по интереси учениците могат да участват и в дейности в рамките на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие.

Целодневната организация на учебния ден се осъществява за ученици от I до VII клас. Целодневната организация на учебния ден включва провеждане на задължителни учебни часове по училищния учебен план и дейности по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдих и физическа активност. Тя се осъществява при наличие на:

- ☛ Финансова и материална обезпеченост на училището;
- ☛ Необходимите санитарно-хигиенни условия;
- ☛ Осигуряване на безопасни условия;
- ☛ Заявено желание от родителите.

Целодневната организация на учебния ден се организира, като задължителните учебни часове се провеждат в самостоятелен блок – преди обяд за I-VII клас. Дейностите по самоподготовка, занимания по интереси

и организиран отдих и физическа активност след обяд за учениците от I до VII клас.

Вътрешната структура на дейностите в часовете на ГЦО в СУ „Панайот Волов" включват следните дейности:

За учениците от I,II,III и IV клас	**За учениците от V до VII клас**
Блок А – организиран отдих и физическа активност (обяд) – 2 часа	**Блок А** – организиран отдих и физическа активност (обяд) – 2 час
Блок Б – самоподготовка – 2 часа	**Блок Б** – самоподготовка – 2 часа
Блок В – занимания по интереси – 2 часа	**Блок В** – занимания по интереси – 2 часа

Занятията по самоподготовка се водят в стаи на ГЦО както следва:

I ГЦО	Класна стая I клас	V ГЦО Сборна 5 и 7 клас	Кабинет История
II ГЦО	Класна стая II клас	VI ГЦО Сборна 6 и 7 клас	Кабинет Немски език
III ГЦО Сборна 2а и 2б клас	Класна стая III клас		
IV ГЦО Сборна 4 клас и 2б клас	Класна стая IV клас		

Заниманията по интереси могат да се водят в компютърен кабинет, физкултурния салон, физкултурна площадка, библиотека, на открито в двора на училището или други подходящи места по плана на ГЦО.

Всички дейности при целодневното обучение се допълват. Всяка от тях има своето място и значение за постигане на общодостъпно базисно знание, основано на принципите на справедливост, толерантност и перспективност.

При планирането на образователно-възпитателния процес, за учениците от I до IV клас, не могат да се изключват или заменят дейности за сметка на останалите. Правилното разпределение и разнообразяването им водят до създаване на емоционална среда, в която ученикът е предпазен от умора, отегчение, скука...

За учениците от V до VII клас дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и по занимания на интереси, се разпределят за деня съобразно седмичното разписание, като общият им брой е не по-малко от 6 учебни часа.

Часовете от блок А

Часовете от блок А се провеждат както следва:

ГЦО	Дейност	Ден	Час
I	Организиран отдих и физическа активност	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	1 час – 12.35 ч. 6 час – 16.30 ч.
II	Организиран отдих и	Понеделник Вторник	1 час – 12.35 ч. 6 час – 16.30 ч.

	физическа активност	Сряда Четвъртък Петък	
III	Организиран отдих и физическа активност	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	1 час – 13.30 ч. 6 час – 17.40 ч.
IV	Организиран отдих и физическа активност	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	1 час – 13.30 ч. 6 час – 17.40 ч.
V	Организиран отдих и физическа активност	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	1 час – 14.20 6 час – 18.30
VI	Организиран отдих и физическа активност	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	1 час – 14.20 6 час – 18.30

Дейностите по организиран отдих и физическа активност включват:

- ☞ Организиране на обедното хранене на учениците;
- ☞ Организиране и координиране на дейностите по отдиха и спортните игри на учениците за създаване на

здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;

- ☞ Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на организирания отдих и физическа активност на учениците;
- ☞ Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми, възникнали конфликти, други за осъществяване на преход към самоподготовката;
- ☞ Спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците;
- ☞ Грижа за опазване здравето и живота на децата и учениците. Пътуващите ученици по направление с.Каспичан, Могила да бъдат придружавани от дежурен учител /по график/. По направление с.Калугерица, Мадара, да се придружават от учител, определен от Директора на СУ.

По време на отдиха учениците имат възможност да реализират поведенческия си потенциал и да се разтоварят от умственото напрежение. Свободните занимания допринасят за установяване на емоционални контакти, избор на партньор, пораждане на симпатии и антипатии, групиране и създаване на взаимоотношения. Наблюдавайки проявите и реакциите по време на отдиха, учителя е редно да отдели време за преодоляване на възбуденото състояние и преход към дейностите по самоподготовка.

Дейностите по организиран отдих и физическа активност на учениците не се провеждат в учебни помещения, в които се водят часовете от задължителната подготовка (ЗП), задължителноизбираемата подготовка (ЗИП). Часовете от блок А, при възможност, се провеждат в помещения,

оборудвани за обяд – ученическия стол, физкултурните салони на училището и на открито – на спортните площадки, когато метеорологичните условия позволяват това.

Часовете от блок Б

Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване.

Часовете от блок Б се провеждат както следва:

ГЦО	Дейност	Ден	Час
I	Самоподготовка	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	2 час – 13.35 ч. 3 час – 14.20 ч.
II	Самоподготовка	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	2 час – 13.35 ч. 3 час – 14.20 ч.
III	Самоподготовка	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	2 час – 14.30 ч. 3 час – 15.20 ч.
IV	Самоподготовка	Понеделник	2 час – 14.30 ч.

		Вторник Сряда Четвъртък Петък	3 час – 15.20 ч.
V	Самоподготовка	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	2 час – 15.20 3 час – 16.10
VI	Самоподготовка	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	2 час -15.20 3 час 16.10

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като при нея не се изисква повторение на преподаването, а осигуряване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на увереността им за самостоятелна работа.

Важно в началото на самоподготовката е учителят в ГЦО да се осведоми за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити на учениците от ГЦО. В тази връзка много важни са няколко основни момента: да не се избързва с помощта; умението на учителя да помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към по-нататъшна самостоятелна работа и не на последно място тази помощ трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества. Самоподготовката на учениците при целодневна организация е ефективна, когато учителят в

ГЦО и класния ръководител и преподавателите работят в добра комуникация, обменят информация и имат еднакви педагогически изисквания.

Дейностите по самоподготовка на учениците включват:

- Ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
- Усвояване на начини и методи за рационално учене;
- Подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- Подготовка за класни и контролни работи;
- Изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- Формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката си;
- Консултации с учители по различни учебни предмети.

Дидактически изисквания по време на самоподготовката:

- Преглед на преподадения материал и необходимите понятия;
- Степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- Усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- Стремеж към самостоятелно преодоляване на когнитивните трудности и предизвикателства;
- Подготовка на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, може да се осигуряват консултации с начални учители или

учители по съответните учебни предмети. Директорът изготвя график за консултациите.

Часовете от блок В се провеждат както следва:

I	Занимания по интереси	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	4 час – 15.05 ч. 5 час – 15.50 ч.
II	Занимания по интереси	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	4 час – 15.05 ч. 5 час – 15.50 ч.
III	Занимания по интереси	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	4 час - 16.10 ч. 5 час – 17.00 ч.
IV	Занимания по интереси	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	4 час – 16.10 ч. 5 час – 17.00 ч.
V	Занимания по интереси	Понеделник Вторник	4 час – 17.00 5 час – 17.45

		Сряда Четвъртък Петък	
VI	Занимания по интереси	Понеделник Вторник Сряда Четвъртък Петък	4 час – 17.00 5 час – 17.45

Заниманията по интереси включват разнообразен набор от достъпни и забавни дейности, които имат за цел да предотвратят преумората и да развиват и обогатяват детското мислене, както и да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания. Преносът на знания на емпирично равнище говори за четене с разбиране, което е основа за овладяването на ключовите компетентности по Европейската референтна рамка.

Заниманията по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в целодневната организация и могат да включват и дейности, които не са пряко свързани с часовете по задължителна подготовка, задължителноизбираема подготовка и свободноизбираема подготовка.

Заниманията по интереси могат да включват:

- ☞ дидактически игри; образователни и развиващи игри;
- ☞ спортни игри;
- ☞ запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- ☞ четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;

- посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците;
- изготвяне на подходяща украса за празниците, овладяване на различни техники;
- лично творчество и др.

Заниманията по интереси могат да бъдат съчетани с извънкласните дейности, тъй като и двете са част от стратегията на училището и представлява компонент от неговата система на обучение и възпитание. Основното предназначение на тези занимания е да се осъществява многостранно възпитателно въздействие в свободното от учебни занимания време, използвайки и разширявайки придобитите знания и умения в процеса на обучението.

Директорът на училището, чрез учителите, преподаващи в ГЦО, прави проучване на интересите на учениците. Съобразно резултатите от проучването се осигурява необходимата материална база, включително и извън наличната за училището, в зависимост от заявените потребности на учениците и от регионалната специфика в сътрудничество с родителите.

Училището осигурява безопасни и здравословни условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

Заниманията с учениците в СИП, групи в ЦРД, читалище,"Твоят час", спортни клубове да се провеждат след 16.00 часа/когато са часовете за ЗИ, Организиран отдих и физическа активност. Във връзка с това ръководителите на съответните извънкласни и извънучилищни форми да изготвят списъци с имената на учениците,деня и часа на провеждане на заниманията. Списъците да бъдат заверени от Директора на СУ.

Родителите на учениците, които участват в извънучилищни форми да подават декларация,че в определен ден и час, ученикът ще е извън сградата на училището и учителят не носи отговорност за него.

2.2. Годишни тематични разпределения

2.2.1. Годишните тематични разпределения на учителите в полуинтернатните групи се изготвят в съответствие с броя на учебните седмици, съгласно графика на учебното време.

В годишното тематично разпределение в частта „самоподготовка" се включват учебни предмети, по които се извършва самоподготовката и темата за деня.

В случаите, когато самоподготовката се провежда в ГЦО с ученици от различни класове, се нанасят учебните предмети и темите за деня за всеки клас.

В годишното тематично разпределение в частта „Занимания по интереси" се включват тематични направления, по които се провеждат заниманията по интереси: наука, история и традиции, изкуства, спорт, образователни и развиващи игри и други.

2.2.2. В случай на необходимост, учителя преструктурира темите, като корекциите се нанасят в колона 6 и се одобряват от директора на училището.

2.3. Изготвяне и утвърждаване на график/седмично разписание на часовете в ГЦО

Училищното обучение се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, съгласно разпоредбите на чл.3 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование.

Организацията на учебния ден в СУ „Панайот Волов" гр. Каспичан е целодневна за учениците от I до VII клас. При тази организация

задължителните учебни часове са преди обяд, а формите на самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдих и физическа активност са след обяд.

Седмичното разписание на учебните часове се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора на училището не по-късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок. Часовете при целодневната организация на учебния ден следва да се съобразят с определената продължителност на учебния час в чл.7 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование:

- ☞ тридесет и пет минути – в I и II клас;
- ☞ четиридесет минути – в III и IV клас;
- ☞ четиридесет минути – в V-VII клас.

Седмичното разписание на часовете при групите при целодневната организация на учебния ден е:

- ☞ стандартен – блок А, блок Б, блок В

Разпределението на часовете за деня следва да е съобразено с възрастта и класа на учениците и техните интереси и потребности.

2.4. Норми за преподавателска работа

Нормата за преподавателска работа на учителя в ГЦО е с продължителност 30 часа и е определена в Приложение №1 на Наредба №3/18.02.2008г за нормите за преподавателска работа и реда за определяне на числеността на персонала в системата на народната просвета, обн. ДВ, бр.27 от 11.03.2008г.

Нормите за преподавателска работа на лицата, заемащи учителски длъжности, включват дейности свързани със:

а) Самоподготовка на учениците, в която се включват:

- планиране и организиране на възпитателно-образователния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
- подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
- избор и прилагане подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
- обмяна на информация за преподадения материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас;
- опазване здравето и живота на учениците

б) Организиран отдих и физическа активност на учениците

- организирано обедно хранене на учениците;
- организиране отдиха и спортните игри на учениците;
- наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиха на учениците;
- провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др. за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им;
- спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
- опазване здравето и живота на децата и учениците.

в) Занимания по интереси

- организиране и провеждане на дейностите по интереси в полуинтернатната група;

- ☞ участие в процеса на създаване на среда за развитие на дейности по интереси през свободното време на учениците

г) Консултации с ученици

- ☞ насочване и съдействие за провеждането на индивидуални и групови консултации на учениците с учители-специалисти;
- ☞ използване на консултацията като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа с оглед засилване самостоятелността на ученика;
- ☞ диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците;
- ☞ прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане на самоподготовката на ученика;
- ☞ комуникация с родителите и информирането им за индивидуалното развитие и напредъка на учениците;
- ☞ обсъждане с колеги затрудненията или постиженията на учениците;
- ☞ работа по индивидуални образователни програми, участие в разработването на индивидуалните образователни програми, работа с изоставащи или напреднали ученици;
- ☞ търсене и прилагане на разнообразни, в това число и интерактивни, методи в работата си.

Извън основните дейности, определени в наредбата, в рамките на 8 часовия работен ден, учителите изпълняват допълнителни дейности, сварзани с:

- ☞ осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, дидактическа и учебна литература и др.;
- ☞ осигуряване и подготовка на необходимите материали за часовете на дейности по интереси – материали, пособия, инструментариум и др.;
- ☞ попълване на училищната документация;
- ☞ осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите;
- ☞ планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно-образователния процес извън задължителните учебни часове;
- ☞ участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- ☞ участие в дейности по разработване на проекти по програми и дейности по реализирането им;
- ☞ координиране обмяната на добри практики между учителите;

- ☞ участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- ☞ участие в родителски срещи;
- ☞ участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности, „Ден на отворените врати", за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвиктелствата и др.

2.5. Изисквания към учителите в ГЦО

Учителите, които провеждат часовете от блоковете А, Б, В с оглед повишаване на качеството на обучението, създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението.

Дейностите при целодневна организация на обучение са полезни и развиващи за учениците, ако учителят притежава необходимите компетентности, познания и умения и съумее да:

- организира, направлява и контролира ефективно възпитателно-образователния процес при целоднавната организация на обучението;
- създава позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- изгражда умения за самооценка у учениците;
- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;

- ☞ наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване на живота и здравето им;
- ☞ следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- ☞ информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- ☞ повишава професионалната си квалификация, подпомагаща професионалното му развитие и кариера.

Подкрепящата роля на учителя в ГЦО изисква използване на съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като:

- ☞ ролеви игри – допринасят за реконструиране на определен тип отношения, нрави, език, бит и др.;
- ☞ симулационни игри – осъществява се учене чрез съпреживяване (емпатия), на основата на теоретични знания се упражняват практически умения; дискусия (дебат);
- ☞ метод на асоциациите – върху метода може да се изгради система на „придвижване" по учебния материал въз основа на термините;
- ☞ кубиране – учебна система, която улеснява разглеждането на една тема от различни гледни точки. Удобна е за приложение при по-малките ученици. Използва се като нагледност куб, чиито страни подтикват към мислене и писане по тях с цел да се опише, да се сравни, да се анализира, да се приложи, да го асоциират и др.;

- ☞ инсърт – система за ефективно четене и мислене чрез отбелязване, средство за контролиране на разбирането;
- ☞ рефлексия. Оценява се умението за писане, четене, анализ, отговор на въпрос, решаване на казус и т.н.;
- ☞ мозъчна атака – метод за решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения. Активизира се мисленето на учениците. Методът се прилага групово. Приемат се различни идеи, поощряване на новите идеи и нетрадиционните решения.

2.6. Документация

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния процес в училище се отразяват в следната училищна документация:

- ☞ Списък-образец №1;
- ☞ Седмично разписание на часовете в училището;
- ☞ Годишния план за дейността на училището;
- ☞ Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет.
- ☞ В началото на учебната година родителите да подават декларации /дали ученикът ще се прибира сам или с придружител след учебни занятия/;
- ☞ Родителите да подават декларация, ако се наложи ученикът да отсъства от ГЦО /по здравословни или семейни причини/

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

3.1. Повишаване на качеството на образователно-възпитателния процес

3.2. Повишаване мотивацията на учениците, учителите и на заинтересованите страни от прилагане на модела „целодневна организация на учебния процес"

3.3. Повишаване нивото на социализация на учениците, обхванати в ГЦО, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.